

Ihmisoikeuskomitea moittii Suomea saamelaisasiassa

► YK:n ihmisoikeuskomitea vaatii Suomea ryhtymään nopeasti toimiin saamelaisten maa-oikeuskiistan ratkaisemiseksi ja saamelaisten identiteetin säilyttämiseksi ihmisoikeussopimuksen mukaisesti.

Komitea kehottaa Suomea toimittamaan vuoden kuluessa tiedot toimista asioiden korjaamiseksi.

Saamelaiskäräjien mielestä ihmisoikeuskomitean kannanotot tukevat eduskunnan perustuslakivaliokunnan lausuntoa, että historiallisten lapinkylien osakkailla on ollut oikeus porolaitumiinsa, metsästysmaihinsa ja kalavesiinsä, kun taas valtion nykyinen maanomistusoikeus on kyseenalainen.

Saamelaiskäräjien mukaan kannanotto selkiyttää sitä, että maa-oikeusasia on Suomen valtion ja saamen kansa välinen ja ratkaisu koskee nimenomaan saamelaisten maanomistusoikeutta.

Komitea pahoittelee, että Suomi on rikkonut ihmisoikeussopimusta oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevin osin: saamelaisten poromiesten vedottua porolaitumiensa puolesta tuomioistuimien on määrännyt heidän maksettavakseen Metsähallituksen oikeudenkäyntikulut.

Komitean mielestä saamelaiset ovat Suomen alkuperäiskansa, jolle sopimuksessa taataan itsemääräämisoikeus sekä oikeus vapaasti käyttää luonnonrikkauksiaan ja -varojaan sekä kieltään kaikissa oloissa.

Suomi on epäonnistunut yrityksissään ratkaista maanomistuskysymys, joka vaikuttaa saamelaisten perinteisiin elinkeinoihin vaarantaen näin saamelaisten kansallisen kulttuurinsa ja identiteettinsä.

JAAKKO PIHLAJA / Helsingin Sanomat

jaakko.pihlaja@sanoma.fi